T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/441
KARAR NO : 2025/764
KARAR TR : 22/12/2025

ÖZET: Hukuk mahkemelerindeki uyuşmazlıkların çözümüne esas alınacak trafik kazası tespit tutanağının tekrar düzenlenmesi istemiyle açılan davanın, 2918 sayılı Kanun uyarınca ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Y. İ.
Davalı : Hasımsız

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı, 23/03/2025 tarihinde nda plakalı motosikletiyle karıştığı kaza sonucunda ambulansla hastaneye kaldırıldığını, hastanede geçirdiği zaman zarfında ifadesi alınmadan karşı tarafın beyanına istinaden bir kaza tutanağı tutulduğunu ve kendisinin %100 kusurlu olduğunun yazıldığını öğrendiğini, yaşanan kaza ile ilgili hazırlanmış olan tutanaktaki bilgilerinin çoğunun eksik ve olayla örtüşmediğini ileri sürerek, kaza tutanağının tekrar düzenlenmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Avanos Sulh Ceza Hâkimliği 15/05/2025 tarih ve D.İş. No.2025/197** sayılı kararı ile, yapılan itirazın Sulh Ceza Hakimliğinin görevleri arasında bulunmadığı ve idare mahkemelerinin görevli olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısımları şöyledir:

> *"... İncelenen dosya içeriğine, talep edenin dilekçe içeriğine göre, talep edenin trafik kazası sonucu düzenlenen trafik kazası tespit tutanağında eksikliklerin olduğu ve olayla örtüşmediğinden bahisle kaza tespit tutanağının yeniden düzenlenmesi talebinde bulunduğu ancak düzenlenen trafik kazası tespit tutanağının idari işlem niteliğinde olduğu, Yargıtay 12. Ceza Dairesinin 10/10/2013 Tarih ve 2013/17635 Esas, 2013/23320 Karar sayılı kararında da belirtildiği üzere maddi hasarlı kaza tespit tutanağının iptaline ilişkin istemin Sulh Ceza Mahkemesinde görülmesi olanağı bulunmadığı, idari işlem niteliğinde olan trafik kazası tespit tutanağının iptaline ilişkin istemin idari yargıdan talep edilebileceği, idari işlem niteliğindeki trafik kazası tespit tutanağının iptaline ilişkin istemin idare mahkemesinin görevinde bulunduğu anlaşılmakla istem konusunda karar verilmek üzere görevsizlik kararı verilerek dosyanın İdare Mahkemesine gönderilmesine karar verilerek aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur.*
>
> *GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:*
>
> *Kaza Tespit Tutanağının iptaline ilişkin açılacak davalarda 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 28/b maddesi gereği Sulh Ceza Hakimliğince incelenebilecek kararlardan olmadığı anlaşıldığından MAHKEMEMİZİN GÖREVSİZLİĞİNE, ..."*

3. Davacının dilekçe ile talep etmesi üzerine Avanos Sulh Ceza Hâkimliğinin

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden dbmqQC4 - ns8nQhF - rlRRmpR - AhLFzY= ile erişebilirsin

15/05/2025 tarih ve D.İş. No.2025/197 sayılı dosyası Kayseri 1. İdare Mahkemesine gönderilmiştir.

B. İdari Yargıda

4. **Kayseri 1. İdare Mahkemesi 25/06/2025 tarih ve E.2025/952 sayılı kararı** ile, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varıldığı gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"Dava dosyasının incelenmesinden; 23.03.2025 tarihinde Avanos-Gülşehir karayolunda gerçekleşen maddi hasarlı ve yaralanmalı trafik kazası sonrası kollukça tanzim edilen trafik kazası tespit tutanağının eksik ve gerçekle örtüşmediği ileri sürülerek tutanağın tekrar düzenlenmesi istemiyle Avanos Sulh Ceza Hakimliği'nde dava açıldığı, anılan Mahkemenin 15.05.2025 tarih ve 2025/197 D.İş sayılı kararı ile görevsizlik kararı verilerek, davacının talebine istinaden dava dosyasının Mahkememize gönderilmesi üzerine dava dosyasının Mahkememiz E:2025/952 esasına kaydedildiği görülmüştür.*
>
> *Uyuşmazlık konusu olayda; her ne kadar Sulh Ceza Mahkemesi'nce verilen görevsizlik kararı sonrası dava dosyasının doğrudan Mahkememize gönderilmesi şeklinin usule uygun olmadığı görülse de, yukarıda yer verilen mevzuat uyarınca, trafik kazası tespit tutanağının kazaya karışan taraflar arasında çıkabilecek hukuki uyuşmazlıkların çözümüne esas olacak ve trafik zabıtasınca düzenlenecek bir belge olduğu ve idari işlem niteliği taşımayan bu belgenin, adli yargı yerlerinde (hukuk mahkemelerinde) çözümlenecek uyuşmazlıkların görümü sırasında o mahkemelerce değerlendirilecek nitelikte olduğundan, maddi hasarlı kaza tespit tutanağına yönelik davanın idari yargı yerinde görülmesi imkânı bulunmadığı davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.*
>
> *Nitekim Uyuşmazlık Mahkemesinin 04.11.2024 tarih veE:2024/488, K:2024/513 sayılı kararı da bu yöndedir..."*

5. Kayseri 1. İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için adli ve idari yargı dava dosyalarının asılları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

6. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun *"Trafik kazalarına el koyma ve bilirkişilik"* başlığını taşıyan 83. maddesi şöyledir:

> *"Trafik kazalarına;*
>
> *a) Adli yönden gereği yapılmak üzere mahalli genel zabıtaca,*
>
> *b) Kazanın oluş nedenlerini, iz ve delillerini belirleyerek trafik kaza tespit tutanağı düzenlemek üzere de trafik zabıtasınca el konulur.*
>
> *Trafik zabıtasının görevli olmadığı veya bulunmadığı karayollarında meydana gelen kazalarda trafik kaza tespit tutanağı mahalli genel zabıtaca düzenlenir ve bir örneği o yerin trafik zabıtasına gönderilir.*
>
> *Karayollarında meydana gelen ve yalnız maddi hasarla sonuçlanan trafik kazalarında tarafların anlaşması halinde ve fiil başka bir suç oluşturmuyorsa adli kovuşturma yapılmaz ve Türk Ceza Kanununun 565 inci maddesi hükmü uygulanmaz.*
>
> *Trafik kazalarında yolun trafiğe kapandığı hallerde; trafik zabıtası veya genel zabıta; iz*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden dbmqQC4 - ns8nQhF - rlRRmpR - AhLFzY= ile erişebilirsin

ve delilleri kaybolmayacak şekilde işaretledikten ve gerekli işlemleri yaptıktan sonra, karayolunu trafiğe açmaya yetkilidir.

Karayolunun trafiğe kapanmasına ölümlü ve hayati tehlike yaratan yaralanmalı kazalar neden olmuş ve bu kaza can, mal ve trafik güvenliğini etkiliyor ve başka bir yoldan geçiş verilemiyorsa Cumhuriyet savcısının gecikeceğinin anlaşılması halinde, gerekli işaretlemeler yapılıp araç ve ölüler kenara alınarak durum bir tutanakla tespit edildikten sonra yol trafiğe açılır.

Trafik zabıtası, usul kanunlarına göre görevlendirilirse, trafik kazalarında bilirkişilik yapar.

Trafik kazaları, kaza tahkik memurluğu, bilirkişilik ve bunlarda aranacak şartlar ile diğer esaslar yönetmelikte gösterilir."

7. 2918 sayılı Kanun'un "*Görevli ve Yetkili Mahkeme"* başlıklı 110. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 11/1/2011-6099/14 md.)

İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dâhil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir."

8. 2918 sayılı Kanun'un "*Suç ve ceza tutanakları"* başlıklı 114. maddesi şöyledir:

"*(Değişik: 18/1/1985-KHK 245/13 md.; Değiştirilerek kabul: 28/3/1985-3176/13 md.)*

(Değişik birinci fıkra: 3/5/2006-5495/3 md.) Bu Kanunda yazılı trafik suçlarını işleyenler hakkında yetki sınırları içinde Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı personeli ile Ulaştırma Bakanlığının ve Karayolları Genel Müdürlüğünün ilgili birimlerinin il ve ilçe kuruluşlarında görevli ve yetkili kılınmış personelince tutanak düzenlenir.

Birkaç trafik suçunun bir arada işlenmesi halinde her suç için ayrı ceza uygulanır.

(Değişik fıkra: 3/11/1988-3493/48 md.) Yargı yetkisine giren suçlarla ilgili tutanağın bir sureti ilgili mahkemeye 7 iş günü içinde gönderilir.

(Mülga dördüncü fıkra: 12/7/2013-6495/24 md.)

(Mülga beşinci fıkra: 12/7/2013-6495/24 md.)

(Mülga altıncı fıkra: 12/7/2013-6495/24 md.)

(Mülga yedi ve sekizinci fıkralar: 3/11/1988 – 3493/48 md.)

Bu maddenin uygulanmasına ait usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

(Ek fıkra: 3/7/2003-4916/32 md.) Trafik para cezaları kredi kartı ile de ödenebilir. Kredi kartı ile yapılan tahsilatın saymanlık hesaplarına aktarılma süresi ile uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir"

9. 2918 sayılı Kanun'a dayanılarak çıkarılan Karayolları Trafik Yönetmeliği'nin, "*Trafik Kazalarına El Konulması"* başlıklı 154. maddesi şöyledir:

"Trafik kazalarına el konulmasında aşağıda gösterilen esas ve usuller uygulanır.

a) Trafik kazalarına;

1) Adli yönden gereği yapılmak üzere mahalli genel zabıtaca,

2) Kaza nedenlerini, iz ve delillerini belirleyecek "Kaza Tespit Tutanağı" düzenlemek

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden dbmqQC4 - ns8nQhF - rlRRmpR - AhLFzY= ile erişebilirsin

üzere de trafik zabıtasınca (polis veya jandarma),

El konulur.

Trafik zabıtasının görev alanı dışında kalan yerler ile el koyamadığı durumlarda, trafik kaza tespit tutanağı, örneğine uygun olarak mahalli zabıta tarafından düzenlenir ve bir örneği o yerin trafik zabıtasına gönderilir.

b) Trafik kazalarında yolun trafiğe kapandığı hallerde;

Trafik zabıtası ve genel zabıta; iz ve delilleri bozmayacak şekilde belirleyip işaretledikten ve gerekli tespitleri yaptıktan sonra, karayolunu trafiğe açmaya yetkilidir.

Karayolunun trafiğe kapanmasına ölümlü veya ölümle sonuçlanabilecek şekilde yaralanmalı bir kazaya neden olmuş ve bu kaza can, mal ve trafik güvenliğini etkiliyor ve başka bir yoldan geçit verilemiyor ise; cumhuriyet savcısının gecikeceğinin anlaşılması halinde, gerekli işaretleme ve tespitler yapılarak durum bir tutanakla tespit edildikten sonra yol trafiğe açılır."

10. Yönetmeliğin "*Trafik Kazalarına ilişkin işlemler"* başlıklı 156. maddesi şöyledir:

" (Değişik:RG-21/3/2012-28240)

Trafik kazaları ile ilgili olarak yapılacak işlemlerde aşağıdaki usul ve esaslar uygulanır.

a) Trafik kazası tespit tutanağının düzenlenmesi

1) Örneğine uygun olarak; kaza yerinin durumu, iz ve deliller, kazaya karışan sürücüler, varsa ölü veya yaralılar, hasar veya zarar, gün ve saat ile gerekli görülen diğer hususlar belirtilmek üzere düzenlenir ve olay yerinin durumu bir krokide gösterilir. Tutanağa kazazedelerin olay yerindeki ölüm veya yaralanma durumu işlenir.

Trafik Kazası Tespit Tutanağı; soruşturma evrakına eklenmek, dosyasında saklanmak ve sayısına göre taraflara verilmek üzere yeter sayıda düzenlenir.

Trafik kazası tespit tutanağının düzenlenmesi ile tutanakta yer alan bilgilerin bir veri tabanında toplanmasına ve bu bilgilerin ilgili taraflarla paylaşımına ilişkin usul ve esaslar Emniyet Genel Müdürlüğünce belirlenir.

2) Trafik kazası tespit tutanağı düzenlemeye 154 üncü maddenin (a) bendi gereğince trafik zabıtası ve genel zabıtanın görevli personeli yetkilidir.

Tutanaklar en az iki görevli tarafından düzenlenir. Hafif yaralanmalı veya hasarlı kazalarda tek görevli tarafından rapor şeklinde de düzenlenebilir.

Ancak, Türk Silahlı Kuvvetlerine ait araçların karıştığı trafik kazalarında bir askeri temsilcinin bulundurulması mecburidir.

3) Tutanak düzenleyenler, tutanakta taraflar için kusur oranı belirtmeksizin sadece kazanın oluşumunda kimin hangi trafik kuralını ihlal ettiğini belirtirler.

4) Karayolu üzerinde ölüm veya yaralanma ile sonuçlanıp, olay yerindeki iz ve delillerin tespit ve değerlendirilmesi sonucunda trafik kazası olduğu anlaşılan durumlarda; kazaya karışan taraf veya unsurlardan birinin, birkaçının ya da tamamının olay yerinden ayrılmış olması halinde de trafik kazası tespit tutanağı düzenlenir.

5) Önceden meydana gelmiş veya olay yerinden kaldırılmış araçların karıştığı ve yalnız maddi hasarla sonuçlanan kazalar için trafik zabıtası ve genel kollukça hasar tespitine dair kazaya karışanlara verilmek üzere tutanak veya rapor düzenlenmez. Bu durumlarda hasar tespitleri ilgililerin sigortalarına veya yetkili mahkemelere başvurmaları suretiyle yapılır.

Ancak;

Can, mal ve trafik güvenliğini etkileyen veya yolun trafiğe kapandığı maddi hasarlı trafik kazalarında, kazaya karışanların kazanın oluşuna göre iz ve delilleri işaretleyerek, mümkün olduğu takdirde olay yerinin fotoğraflarını çekerek araçlarını en yakın ve uygun yerlere çekmeleri,

Karayolu üzerinde birden fazla sayıda aracın karıştığı sadece maddi hasarla sonuçlanan ve tarafların bu Yönetmelik çerçevesinde Maddi Hasarlı Trafik Kazası Tespit Tutanağı düzenlemediği trafik kazalarında; taraflara ait araçlardan en az birinin olay yerinde bulunması ve olay yerindeki iz ve delillerden kazanın oluşumu ile o yerde meydana

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden dbmqQC4 - ns8nQhF - rlRRmpR - AhLFzY= ile erişebilirsin

geldiğine kanaat getirilmesi,

hallerinde görevlilerce trafik kazası tespit tutanağı düzenlenir.

b) Kaza istatistikleri

Kazaların nedenlerini tespit etmek ve alınacak tedbirlerin belirlenmesinde kullanılmak üzere, trafik kazası tespit tutanaklarındaki bilgilerden yararlanılarak, kazaya el koyan birimlerce örneğine uygun istatistik formu düzenlenir.

Düzenlenen istatistik formları, her ilde şehiriçi trafik denetleme şube müdürlüklerinde toplanarak, il genelinde değerlendirmesi yapıldıktan sonra Emniyet Genel Müdürlüğüne gönderilir."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

11. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Eyüp SARICALAR, Bayram ŞEN, Döndü Deniz BİLİR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 22/12/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, idari yargı yerince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının, ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

12. Raportör-Hâkim Süleyman ARIDURU'nun davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

13. Dava, Avanos Trafik Tescil ve Denetleme Büro Amirliğince düzenlenen 23/03/2025 tarih ve 48194 kaza sıra numaralı ölümlü/yaralanmalı trafik kazası tespit tutanağının eksik ve gerçekle örtüşmediği ileri sürülerek tekrar düzenlenmesi istemiyle açılmıştır.

14. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinde, idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları idari dava türleri arasında sayılmıştır.

15. Bu düzenlemelere göre, trafik kazası tespit tutanağı, kazaya karışan taraflar arasında çıkabilecek hukuki uyuşmazlıkların çözümüne esas olacak ve trafik zabıtasınca düzenlenecek bir belge olup, idari işlem niteliği de bulunmayan bu belgenin, adli yargı yerlerinde çözümlenecek uyuşmazlıkların görümü sırasında o mahkemelerce değerlendirilecek olduğundan, ölümlü/yaralanmalı trafik kazası tespit tutanağına yönelik davanın idari yargı yerinde görülmesi olanağı bulunmamaktadır.

16. Bu durumda, davacı tarafından, trafik kazası tespit tutanağına itirazen açılan ve

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden dbmqQC4 - ns8nQhF - rlRRmpR - AhLFzY= ile erişebilirsin

idari yargı yerinde görülmesi olanağı bulunmayan davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

17. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Kayseri 1. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile, Avanos Sulh Ceza Hâkimliğinin 15/05/2025 tarih ve D.İş. No.2025/197 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna,

B. Kayseri 1. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile, Avanos Sulh Ceza Hâkimliğinin 15/06/2025 tarih ve D.İş.No.2025/197 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

22/12/2025 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Eyüp	Bayram	Döndü Deniz
GÜLEÇ	SARICALAR	ŞEN	BİLİR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden dbmqQC4 - ns8nQhF - rlRRmpR - AhLFzY= ile erişebilirsin